

JAARVERSLAG 2022

INHOUD

1. Inleiding	4
2. Bestuur VBG	5
2.1 Taakverdeling bestuursleden	5
2.2 Taakverdeling bestuursleden	5
3. Aanstellen kascontrolecommissie	7
4. VBG bijeenkomsten en activiteiten in 2022	8
4.1 Brabantse vertegenwoordigers in VNG-commissies	8
4.2 Algemene Ledenvergadering en Ontmoetingsdag	8
4.3 Samenwerking Provincie Noord-Brabant	8
4.4 Overige activiteiten van de VBG	9
4.5 Bijeenkomsten van derden	11
4.6 Website / Nieuwsbrief	12
5. Financiële verantwoording 2022	13
Bijlage 1 Brabantse vertegenwoordigers in VNG-commissies	14

1

Inleiding

De Vereniging Brabantse Gemeenten (VBG) is één van de in totaal twaalf provinciale afdelingen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De VBG heeft nauwe banden met de VNG en werkt daarin samen met alle provinciale afdelingen.

In de loop van 2022 konden we de beperkingen van de Coronapandemie achter ons laten. Fysieke ontmoetingen werden weer mogelijk, waardoor we eindelijk ons honderdjarig bestaan konden vieren. We hebben deze bijeenkomst ervaren als het hoogtepunt van ons verenigingsjaar. Het was een van de eerste gelegenheden in 2022 waarop lokale Brabantse bestuurders elkaar weer ontmoetten. Zo vlak na de gemeenteraadsverkiezingen mochten we veel nieuwe raadsleden en wethouders begroeten.

Ook op andere momenten in 2022 konden we op veel belangstelling rekenen voor bijeenkomsten over bijvoorbeeld brede welvaart, ruimtelijke inrichting van Brabant en arbeidsmarktkrapte. Ook organiseerden we samen met de VNG een discussie over de verenigingsstrategie 2030, waarin we als Brabantse gemeenten input konden leveren op voorstellen om gemeenten individueel en collectief te versterken.

2

Bestuur VBG

Het bestuur van de VBG bestond eind 2022 uit:

• Marieke Moorman, voorzitter	Burgemeester Bernheze
• Anton Ederveen, vicevoorzitter	Burgemeester Valkenswaard
• Greet Buter, penningmeester	Burgemeester Deurne
• Coen Boode, bestuurlijk secretaris	Gemeentesecretaris Oisterwijk
• Etienne Franken	Griffier Meierijstad
• Evert Weys	Burgemeester Hilvarenbeek
• Thom Blankers	Wethouder Heusden
• Marian Witte	Burgemeester Geertruidenberg
• Lieke Schuitmaker	Wethouder Drimmelen
• Martin van Vliet (aspirant)	Gemeentesecretaris Bergen op Zoom
• Thomas Tuerlings (aspirant)	Raadslid Helmond
• Noor Kanters (aspirant)	Griffier Tilburg

2.1 Verloop van bestuursleden

Lieke Schuitmaker (wethouder Drimmelen, inmiddels burgemeester Alphen Chaam) is aangesteld als AB lid voor 4 jaar. De VBG nam afscheid van Algemeen Bestuursleden Annette Baart, Hans Rutten, Cathalijne Dortmans, Carinne Elion-Valter en Paul Piket.

Bestuursleden blijven maximaal twee termijnen van 4 jaar aangesteld als bestuurslid van de VBG.

2.2 Taakverdeling bestuursleden

Binnen de VBG hadden een aantal bestuursleden in 2022 specifieke aandachtsvelden:

- **Themaonderzoek naar data volwassenheid van gemeenten**

Contactpersoon Greet Buter

- **Omgevingswet**

Overdacht van provinciale bodemtaken naar gemeenten

Contactpersoon: Thom Blankers en Martin van Vliet

- **Financiën en Rijksbegroting**

Een reëel beeld vormen van de situatie rondom de financiële druk op gemeentebegrotingen

Contactpersoon: Marian Witte en Evert Weys

- **Participatie**

Versterking participatie op decentraal niveau

Contactpersoon: Etienne Franken

- **Corona gerelateerde zaken**

Impact post-corona periode

Contactpersoon: Marian Witte, Thom Blankers en Marieke Moorman

- **Brabantse ambtelijke netwerk verstevigen**

Contactpersoon: Greet Buter

- **Brabant Ontmoet**

Jaarlijkse dag voor Brabantse bestuurders. Wordt georganiseerd door de provincie, in het najaar.

VBG is medeorganisator.

Contactpersoon: Etienne Franken

- **Relatiebeheer Brabantse VNG-commissieleden**

De banden onderhouden met de Brabantse VNG-commissieleden. Contactpersoon: Anton Ederveen

- **Ontmoetingsdag en ALV**

Ieder jaar wordt er een ontmoetingsdag georganiseerd

Contactpersoon: Greet Buter, Etienne Franken, Lieke Schuitmaker

- **Academische werkplaats (Sociale tweedeling)**

Het PON start een academische werkplaats over regionale duurzaamheid.

Maat- schappelijke partners worden betrokken in de agendavorming.

Ook de VBG is gevraagd om (kosteloos) te participeren.

Contactpersoon: Evert Weys

- **IBT**

Contactpersoon: Thomas Tuerlings

- **Communicatie**

Contactpersoon: Greet Buter en Etienne Franken

Om de verbinding naar de leden te verstevigen en de mogelijkheden elkaar gemakkelijk te vinden

en kennis te delen, is een start gemaakt met een interactieve pagina op LinkedIn, dat moet

uitgroeien tot een digitaal platform waar verenigingsinformatie te vinden is, maar ook de laatste

stand van zaken rondom de VNG-commissies waar Brabantse leden in vertegenwoordigd zijn en de

thema's die we samen met de PNB oppakken.

Aanstellen Kascontrolecommissie

In de schriftelijke ledenvergadering van 30 juni 2022 zijn Marina Starmans (burgemeester Dongen) en Jos van Bree (burgemeester Geldrop-Mierlo) benoemd om de controle over 2022 uit te voeren.

Bijeenkomsten en activiteiten in 2022

4.1 Brabantse vertegenwoordigers in VNG-commissies

Na de gemeentelijke verkiezingen in maart 2022 worden er vacatures uitgeschreven door de VNG voor hun commissies. In totaal zijn er 35 Brabantse bestuurders in 12 commissies gekozen.

De vicevoorzitter van de VBG heeft in 2022 elk nieuwe Brabants VNG-commissielid persoonlijk gesproken. Doel van die gesprekken was kennismaking en verkennen wat VBG en commissielid wederzijds voor elkaar kunnen betekenen. Er is gesproken over wensen in de ondersteuning ('ophalen wat er in Brabant leeft') en manieren van terugkoppeling ('delen wat er in VNG-commissies besproken en besloten wordt').

Daarnaast onderhoudt de vicevoorzitter het contact met alle Brabantse VNG-commissieleden.

4.2 Algemene Ledenvergadering en Ontmoetingsdag

De ALV is, net als in 2021, noodgedwongen schriftelijk gedaan. Dit had gedeeltelijk te maken met de nasleep van corona, maar zeker ook met onze, uitgestelde, 100 jaar jubileum viering. Het paste niet echt in het feestprogramma. We hebben dit groots gevierd in de Efteling, met meer dan 240 gasten! Na een plenair programma in de Fata Morgana zaal onder leiding van dagvoorzitter Tom Vaessen, met gasten Commissaris van de Koning Ina Adema, directeur Efteling Koen Sanders en VNG directeur Leonard Geluk, werden de gasten in groepen in de Efteling ontvangen door initiatiefnemers zoals Egg&People, Quiet en CTalents. Zij gaven informatie over hun initiatieven wat zeer goed werd ontvangen. Na een zeer gevarieerd buffet, wat goed aftrek vond, sloten we de dag af met schrijver en spreker Wim Daniëls. Alle gasten gingen naar huis met een goodie-bag vol informatie en inspiratie van deze succesvolle dag.

De tweede ontmoetingsdag in het najaar vond plaats in het Natlab in Eindhoven. Ook daar was een mooie opkomst. Na een geslaagd netwerkbuffet zijn alle nieuwe Brabantse VNG commissieleden voorgesteld, waarna de aanwezigen uit elkaar gingen naar twee deelsessies over Regionale samenwerking en Brede Welvaart in de regio. Vervolgens heeft VNG directeur Leonard Geluk de aanwezigen op interactieve wijze meegenomen en bevestigd over de VNG Verenigingsvisie 2030.

4.3 Samenwerking Provincie Noord-Brabant

Samen met het college van Gedeputeerde Staten hebben we een samenwerkingsagenda opgesteld en de uitvoering daarvan opgepakt. De samenwerking verloopt positief en er zit veel energie op de thema's. Een korte samenvatting per thema:

- **Thema-onderzoek naar datavolwassenheid van gemeenten**
Er komt een zogeheten 'white paper' over het onderwerp 'ethiek'; wat kan en mag er op het vlak van werken met data? Input hiervoor is opgehaald in een tweetal bijeenkomsten met gemeenten.
- **Omgevingswet en warme overdracht bodemtaken naar gemeenten**
Niet elke gemeente had in de gaten dat met de invoering van de Omgevingswet ook de bodemtaken werden overgedragen van provincie naar gemeenten. We hebben ingezet op de 'sense of urgency' en het bijbehorende vraagstuk over voldoende middelen om de uitvoering op te kunnen pakken.

- **Vervolgonderzoek sociale veel-deling: brede welvaart en energiearmoede**

Het thema is breed onder de aandacht van gemeenten gebracht en gezamenlijk is en wordt gezocht naar waar meerwaarde gecreëerd kan worden op overstijgende thema's en waar van elkaar geleerd kan worden.

- **Financiële situatie gemeenten**

Er is een onderzoek gestart om meer gevoel te krijgen bij de gevolgen van financiële tekorten en onzekerheid bij gemeenten. Onder andere wordt nagegaan welke investeringen gemeenten hebben geschrapt of niet hebben kunnen doen vanwege het tekort aan Rijksmiddelen.

- **Versterking participatie op decentraal niveau**

Er zijn twee participatiemiddagen georganiseerd waar waardevolle goede ideeën en best practices zijn gedeeld. Vooral jonge mensen waren vertegenwoordigd. Daarnaast wordt gekeken of er een koppeling kan komen met de Atlas van Afgehaakt Nederland.

- **Impact post-corona periode**

Het is gelukt dit thema naar meer gemeenten te verbreden dan alleen de B5 en M7. Met name is aandacht geschonken aan de actie- en investeringsagenda coronaherstel. Ook wordt er gekeken naar de governance; op welke wijze willen we in de toekomst samenwerken?

- **Brabants ambtelijk netwerk verstevigen**

Er is gestart met een traject van doorscholing van hoogopgeleiden tot RO-medewerker. Dit bestaat uit werving en selectie en een opleidingstraject. Een 20-tal gemeenten en de provincie doen mee. Daarnaast lopen in Zuidoost-Brabant en Hart van Brabant trajecten over de begrippen vinden, binden en boeien.

- **Brabantse Ontmoetingsdag**

Er is in 2022 geen gezamenlijke Ontmoetingsdag met de provincie georganiseerd.

- **Klimaatadaptatie**

De provincie heeft een aantal sessies over 'Strijd om de Ruimte' georganiseerd. De VBG is aangehaakt op dit thema om mee te denken en doen om alle gemeenten goed aan te laten haken.

4.4 Overige activiteiten van de VBG

- **Klankbordgroep VNG**

De voorzitter van de VBG nam maandelijks deel aan de bestuurlijke klankbordgroep van de VNG. Aanvankelijk was deze groep opgezet om de actualiteit rondom de Coronapandemie te bespreken. Vanaf het tweede kwartaal 2022 werd de klankbordgroep ook benut om de aanpak opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de problemen rondom de Asielketen te bespreken. In de klankbordgroep werden signalen uit regio's en gemeenten opgehaald en van gedachten gewisseld over mogelijke oplossingen.

Ook in 2022 hebben we nauwe contacten onderhouden met het platform Klimaatadaptatie Zuid Nederland. Dat leidde onder andere tot deelname van VBG-vertegenwoordigers aan de bestuurlijke sessie over extreem weer.

- **100 jaar VBG (Kaatsheuvel Efteling op 18 mei 2022)**

zie 4.2 ontmoetingsdag

- **Eerste Brabantse participatiemiddag** ('s-Hertogenbosch 30 juni 2022)

Om Brabantse uitwisseling van kennis, expertise en ervaringen op het gebied van participatie mogelijk te maken, organiseerde ZET in opdracht van de Provincie Noord-Brabant en de VBG donderdag 30 juni j.l. een eerste Brabantse Participatiemiddag. Geschikt voor professionals van Brabantse gemeenten, provincie en waterschappen.

Participatie staat bij alle gemeenten en de provincie hoog op de agenda als onderdeel van het dagelijks werk. Gemeenten en provincie lopen hierbij tegen dezelfde vraagstukken aan:

hoe zetten we een effectief participatietraject op, hoe betrekken we nieuwe doelgroepen,

welke (nieuwe) participatie-instrumenten kunnen we inzetten en wat doen we met de uitkomsten van participatie?

Daarnaast vereisen ontwikkelingen in o.a. Wetgeving (Omgevingswet, Wet versterking participatie decentrale overheden) dat gemeenten en provincies er nog een schepje bovenop doen. Denk hierbij aan de (brede) participatieverordening of het uitdaagrecht. Deze participatiemiddag is het resultaat (én het startpunt) van de samenwerkingsagenda (tot en met 2023) van de VBG en de provincie Noord-Brabant.

De middag werd op een speelse manier aangevlogen op een interactieve, enthousiasmerende wijze. met aan tafel de collega's van Brabantse Gemeenten, provincie en waterschappen, die ook stappen zetten op participatiegebied. Zo bouwden we direct aan (het versterken van) een Brabants netwerk. We voerden het gesprek over excuses en uitdagingen die we tegenkomen in de praktijk rondom participatie én over aangedragen oplossingsrichtingen van collega's. Vervolgens zochten we via een aantal workshops verdieping op de thema's jongerenparticipatie, het waarderen/ beoordelen/ leren van participatietrajecten en hoe participatiebeleid als manier van werken voor iedereen ingezet kan worden.

De hands-on-mentaliteit, het een keer "anders doen dan anders" in een inspirerende werkomgeving, leidde tot enthousiaste deelnemers! Zeg nu zelf, wanneer heb jij voor het laatst een blij geworden terwijl je met de vakgenoten discussieert over hoe je jongerenparticipatie kun laten landen binnen je organisatie? Of wanneer stond je aan de andere kant van de streep te debatteren wanneer je de raad meeneemt in een nieuw hondenuitlaat beleid? Of waarom het zo slim is, hen niet het laatste woord, maar het eerste woord te geven als het aankomt op participatievraagstukken? En wanneer kom je nu nog tegeltjes wijsheid tegen? Deze werken verzameld bij een interactieve workshop over het waarderen, beoordelen en leren van participatietrajecten. Oost, West, participatie op zijn best!

- **Datagedreven werken** (Oosterhout 13 juli 2022)

Op 13 juli 2022 heeft de VBG samen met de provincie Noord Brabant en de gemeente Oosterhout een bijeenkomst over Informatie gestuurd en data gedreven werken georganiseerd.

Doel van deze bijeenkomst was om een eerste stap te zetten naar een Brabants netwerk op het gebied van 'datavolwassenheid'. Deze eerste middag stond in het teken van verkennen: waar zijn we mee bezig, waar kunnen we elkaar vinden, waar is een verdere samenwerking mogelijk?

Gemeenten blijken verschillende snelheden te hebben als het gaat om dit thema. Dat maakt dat van elkaar leren heel goed mogelijk is. De vraagstukken die zich (gaan) aandienen, zijn voor alle overheden, dus ook provincie en gemeenten, hetzelfde. Verrassend genoeg hangen die vraagstukken eerder samen met ethiek, dan met techniek. Er is technisch heel veel mogelijk, ook juridisch kan er best wat, maar is dat ook allemaal ook ethisch verantwoord? In het nieuwe jaar wordt een •

- **Strijd om de ruimte sessies** (Drimmelen 21 september en St Oedenrode 5 oktober 2022)

Het is voor iedereen duidelijk dat dit een heel ingewikkelde puzzel is. Om te kijken hoe we elkaar hierbij kunnen helpen hebben de VBG en de provincie Noord Brabant samen twee regiobijeenkomsten georganiseerd over de 'Strijd om de ruimte'. Dat het onderwerp leeft bleek wel uit de hoge opkomst. Zowel de raadszaal van Drimmelen als die van Meijerijstad zat goed vol met bestuurders en politici uit de wereld van het waterschap en de gemeenten afkomstig uit heel de provincie. Hagar Roijackers (gedeputeerde Noord-Brabant) en Thom Blankers (wethouder Heusden) verzorgden de inleiding en waren actief als moderator van de daarop volgende dialoogsessie. "We kijken terug op twee hele goede avonden. Het goede gesprek kwam hier wel op tafel. Als bestuurder ren je vaak van vergadering naar vergadering om aan de hand van agendastukken besluiten te nemen. Deze avonden konden we eens stil staan bij het grotere plaatje. Waarom doen we dit allemaal en waar lopen we tegen aan. Aan de inbreng en de reacties van de aanwezigen was goed te merken dat deze behoefte er zeker is" aldus VBG voorzitter Marieke Moorman.

- **Samenwerken aan Brede Welvaart** ('s-Hertogenbosch 9 november 2022)

Werken aan brede welvaart betekent dat er breder gekeken wordt naar groei dan alleen maar economische groei. Een brede-welvaartspectief kijkt ook naar kwaliteit van leven in brede zin: welvaart, welzijn en welbevinden. Niet alleen in het hier en nu, maar ook voor toekomstige generaties. Denken vanuit brede welvaart vraagt om samenhang tussen thema's en beleidsvelden, samenwerking tussen sectoren en vanuit verschillende perspectieven. Alleen op deze manier kan er een antwoord geboden worden op de complexe maatschappelijke vraagstukken waar we voor aan de lat staan, zoals energie, duurzaamheid en inclusie. En altijd met aandacht voor de stem van Brabantse burgers, want we werken aan brede welvaart voor álle Brabanders!

De Provincie Noord-Brabant heeft in het Addendum op bestuursakkoord brede welvaart benoemd als een belangrijk samenbindend thema binnen al onze begrotingsprogramma's. Hiertoe heeft de provincie een Uitvoeringsagenda Brede Welvaart op gesteld (zie bijlage). Met de agenda beoogt de provincie de integrale samenwerking te versterken, binnen de provincie maar ook zeker met partners. De provincie wil de beweging van brede welvaartsdenken naar brede welvaartsdoen stimuleren door handelingsperspectieven te bieden. Het symposium Samen werken aan Brede Welvaart is hier een onderdeel van.

4.5 Bijeenkomsten van derden

Deelnemen in advies-, klankbord of stuurgroep zijn ook taken van VBG-bestuursleden.

Enkele voorbeelden zijn:

- Vereniging van Raadsleden
- Academische werkplaats over regionale duurzaamheid.
- Voorzitters- en secretarisoverleg VNG
- Aanbevelingen doen voor Brabantse VNG-commissieleden
- Klankbordgroep InterBestuurlijk Toezicht
- Agenda lid Stuurgroep Agrarisch Natuurbeheer en Overleggroep Landschapsbeheer (medio 2022 deelname beëindigd)
- 75 jarig bestaan PON
- Interbestuurlijke Klankbordgroep COVID-19

4.6 Website / Nieuwsbrief

- Ruim 2.409 bezoekers
- 3.211 sessies
- Zij bekeken ongeveer 10.000 pagina's
- Gemiddeld bezoek website 1.5 minuten
- Gemiddeld bekeek bezoeker 2,5 pagina.

Naast bijna 300 abonnees, ontvingen alle bestuurders van de Noord Brabantse gemeenten, PS en waterschappen de nieuwsbrief. Deze kwam iedere maand uit in 2022.

5

Financiële verantwoording 2022

OVERZICHT		
KOSTEN	begroot	werkelijk
kosten ontmoetingsdagen	7.500,00	6.051,09
secretariaat	25.000,00	17.094,62
inhuur derden	35.000,00	24.817,00
website	2.000,00	1.857,35
regionale themabijeenkomsten	5.000,00	-
organisatiekosten	500,00	575,60
eenmalige kosten 100-jarig bestaan	12.500,00	29.461,00
		79.856,66
BATEN		
bijdrage VNG	9.045,00	9.045,00
contributie	-	-
inzet reserve	78.455,00	70.811,66

FINANCIELE POSITIE	
eindsaldo bank 31/12/2022	81.483,29
eindsaldo sparen 31/12/2022	10.004,30
TOTAAL	91.487,59
verplichtingen 2022	27.807,24
RESERVE	63.680,35

Toelichting

Wat opvalt is dat:

- De kosten voor de regionale bijeenkomsten 0 zijn. Dat heeft ermee te maken dat voor de Strijd om de Ruimte geen kosten zijn gedeclareerd bij de VBG
- De kosten voor het secretariaat ook dit jaar lager zijn uitgevallen dan begroot. Gezien de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zal ik voorstellen om de eerder begrote € 25.000 voor het komende beleidsplan wel te handhaven
- De kosten voor het vieren van het 100-jarig bestaan zijn flink hoger uitgevallen dan in eerste instantie begroot. Dat heeft vooral te maken met de locatiekeuze (Efteling) en het (gelukkig) onverwacht grote aantal bezoekers.

Bijlage 1

Brabantse vertegenwoordigers in VNG-commissies

VNG bestuur

- Cathalijne Dortmans (wethouder Helmond)
- Sacha Ausems (burgemeester Waalwijk)
- Aly van Berckel (gemeentesecretaris Tilburg)
- Paul Depla (burgemeester Breda)

Commissie Europa en Internationaal

- Wobine Buijs-Gludemans (burgemeester Oss)
- Ufuk Kâhya (wethouder 's-Hertogenbosch)
- Arinda Callewaert-de Groot (burgemeester Bergeijk)
- Marina Starmans (burgemeester Dongen)
- Marjon de Hoon-Veelenturf (burgemeester Baarle-Nassau)

Commissie Financiën

- Evelien van der Star (wethouder Roosendaal)
- Ger de Weert (Wethouder Etten-Leur)

Commissie Informatiesamenleving

- Steven Adriaansen (burgemeester Woensdrecht)
- Henk Mensink (gemeentesecretaris Oss)
- Cathy Noordergraaf-Jansen (raadslid Hilvarenbeek)
- Joost Pals (Wethouder Bergen op Zoom)

Commissie Raadsleden en Griffiers

- Paul Piket (griffier Breda)
- Roger van den Akker (griffier Oss)
- Ricus Tiekstra (Raadslid Drimmelen)

Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit

- Lieke Hendrix (gemeentesecretaris Breda)
- Marinus Biemans (wethouder Deurne)
- Jan van Burgsteden (wethouder Meierijstad)

Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs

- Cathalijne Dortmans (wethouder Helmond)
- Berend van der Ploeg (gemeentesecretaris 's-Hertogenbosch)
- Boaz Adank (wethouder Breda)
- Marcelle Hendrickx (Wethouder Tilburg)
- Rian van der Schoot (raadslid Hilvarenbeek)

Commissie Bestuur en Veiligheid

- Egbert Lichtenberg (burgemeester Altena)
- Jack Mikkers (burgemeester 's-Hertogenbosch)

Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie

- Nadir Baali (wethouder Steenbergen)
- Marko van Dalen (Wethouder Bergeijk)
- Esmah Lahlah (Wethouder Tilburg)
- Marianne van der Sloot (Wethouder 's-Hertogenbosch)

Commissie Economie, klimaat, Energie en Milieu

- Remco Bosma (burgemeester Bladel)
- Frank den Brok (wethouder Oss)

College van Arbeidszaken

- Caroline van Elsen

College van Dienstverleningszaken

- Joyce Vermue (burgemeester Zundert)
-

